

İ.Ü. SÜREKLİ TIP EĞİTİMİ ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

2009 YILI FAALİYET RAPORU

SUNUŞ

18.01.1991 tarihinde İstanbul Üniversitesi Odiyo-Vizüel Araştırma ve Uygulama Merkezi (ODVİM) olarak kurulmuş olan merkezimiz, İstanbul Üniversitesi Senatosunun 14.11.1996 tarih ve 24 sayılı toplantısında alınan karar ile, ismi İstanbul Üniversitesi Sürekli Tıp Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (ISTEM) olarak değiştirilmiştir. İsmi ile birlikte misyon, vizyon ve görevleri de değiştirilip, geliştirilen merkezimiz, o tarihten bugüne, başta Üniversitemiz iki tıp fakültesi (İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp) olmak üzere, ilimiz ve ülkemiz adına, çağdaş tıp eğitim ve uygulamaları konusunda çalışmalar yapmaktadır.

Merkezimiz'in 2009 Faaliyet Raporu aşağıda sunulmuştur.

ISTEM'in ana faaliyet alanları, 5 ana başlıkta toplanabilir.

I. GENEL BİLGİLER

A. Misyon ve Vizyon

İstanbul Üniversitesi Sürekli Tıp Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (ISTEM)'in Vizyon ve Misyonu:

VİZYON : Gelişmiş ülkelerde önemi gündengüne artan ve önümüzdeki yıllarda klasik örgün eğitimden çok daha yaygın hale geleceğine inanılan "Mezuniyet Sonrası Eğitimi (MSE)" nin İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakültelerinde de etkili ve verimli bir şekilde yapılması için katkı sağlamak, bu konuda ileri ülkelerde kullanılan, bilişim-iletişim araç, gereç, teknoloji ve yöntemleri hakkında araştırmalar yapıp, ülkemiz için en uygun olanlarını belirleyerek; "Gerçek Zamanlı Uzaktan Sürekli Tıp Eğitimi" ve "Uzaktan Sağlık Hizmeti(Tele-Tıp)" alanlarında yenilikçi, paylaşımcı, yönlendirici ve öncü rol oynamak",

MİSYON : İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültelerinin eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, bilimsel faaliyet ve sağlık hizmeti alanlarındaki potansiyelinin yükseltilmesine, yaygın ve etkin kullanılmasına hizmet edecek çözümler sunmak, ilgili ulusal ve uluslararası kurumlarla işbirliği içinde, ulusal önceliklerimiz doğrultusunda "Mezuniyet Sonrası Sürekli Tıp ve Uzaktan Tıp Eğitim ve Uygulamaları (Tele-Tıp)" politikaları geliştirmek, bunları gerçekleştirecek altyapı ve araçları oluşturmaya katkı sağlamak, ilgili araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek ve yürütmektir.

B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı bir Araştırma ve Uygulama Merkezi Statüsünde bulunan İSTEM ve idari sorumlusu Müdürünün yetki ve sorumlulukları, ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikler ile sınırlıdır. Görevleri ise Merkez tüzüğünde bildirilmiştir.

C. İdareye ilişkin bilgiler

1. *Fiziksel Yapı:* İSTEM'in hizmet binası, İstanbul Tıp Fakültesi, Çapa kampusündedir. kampusteki Cerrahi Monoblok binası, Poliklinik giriş üstündeki birinci katta bulunan İSTEM hizmet alanları üç ana bölümden oluşmaktadır. Müdür, Müdür Yardımcısı ve Sekreteryanın bulunduğu idari bölüm, dökümantasyon arşivinin ve her türlü teknolojik işlemlerin yapıldığı Teknik Bölüm ve eğitimlerin yapıldığı Konferans Salonu ve Toplantı odalar Bölümü. Bu son bölümde 118 kişilik sabit koltuk ve perdeli bir ana konferans salonu, ayrıca da arası seyyar sürgülü bölme ile ayrılmış olup, gerektiğinde birleştirilebilen iki ayrı eğitim salonu bulunmaktadır.

2. *Örgüt Yapısı:* Ana konferans salonu modern eğitim araç ve gereçleri ile techiz edilmiştir. Bir kısmı Merkez bütçesinden bir kısmı da bağışlar ile alınmış araç gereç ve cihazlar şunlardır: Video projeksiyon cihazı, motorlu geniş perde, masa üstü bilgisayar, masa üstü tepegöz ve kameralı doküman yansıtıcısı, geniş negatoskop, geniş TV, Sony marka Video Konferans Cihazı, çatıda monte 4,5 m.çaplı uydu anteni ve bağlantı cihazları (Emispher Projesi için Avrupa Komisyonu tarafından hibe edilmiştir). Oldukça modern donanımlı bu salon ile ameliyathaneler ve poliklinikler arasında görüntü ve ses kabloları ile bağlantı bulunmakta olup interaktif canlı ameliyat yayınları yapılabilir. Aynı şekilde Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ile bu salon arasında hem Radio-Link hem de ISDN sistemleri ile odiyö-Vizüel bağlantılar bulunmaktadır. Salondaki kurulu video konferans sistemi ile, yurt içi ve yurt dışındaki uyumlu sistemleri olan merkezlerle canlı ve interaktif video konferans yapma imkanı bulunmaktadır.

İSTEM'in bu modern donanımlı salonu öncelikle ameliyathanelerden canlı yayın içerikli toplantılar, yada yurt içi veya yurt dışı video konferans içerikli toplantılar, genel olarak ta görsel ağırlıklı bilimsel toplantı organizasyonları için tahsis edilmektedir.

3. *Bilgi ve Teknolojik kaynaklar:* İSTEM'in arşiv bölümünde, çoğu cerrahi girişimler içeren birkaç yüz video kaset bulunmaktadır. Bunların bir kısmı yurt dışından bağış yada özel ilişkilerle temin edilmiş kasetler, diğer kısmı ise kısıtlı imkanlarla çekim ve kayıt yapılmış tıbbi ve cerrahi görüntüler içermektedir. Bunların çok azı özverili ve gönüllü çalışmalar sonucu montajlanmış eğitim kasetleri olup, büyük çoğunluğu ise, imkansızlıklar içerisinde sadece çekimi yapıp, montajlanamamış ham görüntüler içeren kasetlerdir. En az 8-10 senelik çoğu eskimiş, bozulmuş kamera, kayıt ve montaj aletlerinin yenilenememesi ve bu işte çalıştırılacak eleman alınamaması nedeni ile, ne yazık ki, Fakültemiz için çok yararlı olabilecek bu arşiv yeterince değerlendirilememekte ve verimli bir hale getirilememektedir. İSTEM'in son yıllarda çok önem verdiği bir alan da uzaktan eğitim ve Teletıp-Telemedicine uygulamalarıdır. İdari kadro olarak birkaç yıldan beri yurt içi ve yurt dışı geniş araştırmalar sonucu bu konuda ciddi bilgi birikimine sahip olunmuş ve Üniversitemiz öncülüğünde planlanan "Ulusal Tele Tıp-Telemedicine Projesi" 3 Nisan 2000 tarihinde Cerrahpaşa Oditoryumunda düzenlenen ve geniş katılımı gerçekleştirilen "1. Ulusal Telemedicine Sempozyumu" (Ek: 1) ile başlatılmıştır. O günden bugüne sürekli üstünde çalıştığımız bu

konuda oldukça yoğun bilgi birikimi sahibi olmamıza ve teorik planda gerekli tüm planlama ve hazırlıkları yapmış olmamıza rağmen, maddi ve idari kısıtlılıklar nedeni ile proje beklenildiği ölçüde hayata geçirilememektedir. Umut ve beklentimiz: bu kısıtlayıcı sorunların bir an önce çözüme kavuşturulması ve devletimizin de benimsediği e-Devlet, e-Sağlık kavramı ile uyumlu “Ulusal Teletıp-Telemedicine Projesi”nin Üniversitemiz öncülüğünde işlevlik kazanmasıdır.

4. İnsan Kaynakları:

ISTEM’in insan kaynakları

Müdür: Rektörlük tarafından 3 yılda bir ataması yapılmaktadır.

Sekreter: 657 sayılı devlet personel yasasına bağlı, kadroları İstanbul Tıp Fakültesi Dekanlığında bulunan, ISTEM’de görev yapmakta olan iki sekreter.

Hizmetli: 657 sayılı devlet personel yasasına bağlı, kadrosu İstanbul Tıp Fakültesi Dekanlığında bulunan, ISTEM’de görev yapan bir hizmetli.

Teknisyen: Sosyal Hizmetlere bağlı SSK’lı olarak, ISTEM’de çalışan bir teknisyen

5. Sunulan Hizmetler:

ISTEM tarafından 2009 yılında sunulmuş olan hizmetler ek belge olarak sunulmuştur (Ek:2)

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi:

Yönetim ve İç Kontrol sistemi, Üniversite kanun, tüzük ve yönetmeliklerinin Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile ilgili hükümlerine göre yapılmaktadır.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. Amaç ve Hedefler

ISTEM’in amaç ve hedefleri şunlardır:

Merkezin amacı bir taraftan, başta İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakülteleri olmak üzere İstanbul Üniversitesinin tıp ve sağlık ile ilgili tüm birimlerinde yapılmakta olan mezuniyet öncesi tıp eğitimi ve sağlık hizmetlerindeki başarı, kalite ve verimliliği artırmaya ve devamlı üst düzeyde tutmaya yönelik araştırma ve uygulamalarda bulunmak, diğer taraftan da; yine çağdaş bir anlayış ve modern yöntemlerle gerçekleştirmek için, araştırma ve uygulamalarda bulunmaktır.

Ayrıca bu Merkez ile gerek yurt içerisindeki gerekse yurt dışındaki benzer kurum ve merkezler arasında çağdaş iletişim teknolojilerinden yararlanılarak oluşturulacak bir görüntülü iletişim (Teletıp-Telemedicine) ağı sayesinde, ulusal ve uluslar arası boyutta hizmetler verecek olan, örnek bir Sürekli Tıp Eğitim Merkezinin, ülkemizin en eski ve en köklü bilim kurumu olan İstanbul Üniversitesinde faaliyetlerine devam etmesidir.

B. Temel Politikalar ve Öncelikler

Merkezimizin Temel Politikaları şunlardır:

- a. Üniversitemizde yapılmakta olan Sürekli Tıp Eğitimi etkinliklerinin ne gibi araç, gereç, dökümanlarla ve hangi yöntemlerle yapıldığını araştırmak,
- b. İleri ülkelerin üniversitelerinde temel ve uygulamalı Sürekli Tıp Eğitiminin nasıl yapıldığını araştırarak, eğitimimize uyabilecek yeni araç, gereç ve yöntemleri belirlemek,
- c. Diğer ülkelerde uygulanan yeni araç, gereç ve yöntemlerden, Üniversitemizde sürdürülen Sürekli Tıp Eğitiminde yararlı olabileceklerin teminini sağlamak,
- d. Özellikle uzaktan eğitim teknolojilerinin ve odio-vizüel sisteminin modern imkanlarının tıp eğitiminde ve sağlık hizmetlerinde gelişmiş ülkelerde nasıl kullanıldığını ve bizde nasıl kullanılabileceğini araştırmak ve uygulamak,
- e. Mezuniyet öncesi tıp eğitimine odio-vizüel araç gereç ve yöntemlerle destek sağlayarak eğitimde başarı ve verimi artırmak amacıyla;
  - Kapalı devre odio-vizüel sistemler kurmak, canlı yayın olanağı sağlamak, kamera çekimi ve kayıt yapabilmek,
  - Derslere görsel sunu cihazı desteği sağlamak (PC, Video, Projektör, Monitör, VCD)
  - Eğitim içerikli odio-vizüel materyal üretmek, arşiv oluşturmak (Video kaset, Video CD, CD üretimine yönelik çekim ve montajlar, bilgisayar ortamında sunu materyali üretimine yönelik yazma-tarama işlemleri ve disket, CD-Rom hazırlanması gibi)
- f. Mezuniyet sonrası eğitime yönelik olarak, kurumsal bir düzende programlanıp, akademik bir disiplinde hazırlanacak kongre, sempozyum kurs gibi bilimsel etkinlikler düzenlemek ve başka kurumlar tarafından düzenlenecek benzer programlara istek karşısında cihaz, canlı yayın bağlantısı kurulması vb. destek sağlamak
- g. Uzaktan eğitim ve bilgi iletişim teknolojilerini araştırıp sürekli takip ederek, ülkemiz alt yapısına uygun olanlarını saptamak, Uzaktan ve Sürekli Tıp Eğitimi ve "Telemedicine" faaliyetlerini benimseyen ya da yürüten ulusal ve uluslar arası kuruluşlarla işbirliği yapmak, ortak proje çalışmaları oluşturmak ve yürütmek,
- h. Gerek İstanbul Üniversitesindeki Bilimsel Tıp etkinliklerini Ülke genelinde katılıma açmak, gerekse İstanbul Üniversitesinin katılmayı planladığı uluslar arası programlardan diğer üniversite ve kurumları da faydalandırmak amacıyla yıllardır hazırlıkları sürdürülen "Teletıp-Telemedicine Projesi"ni tanıtmaya-uygulama, yaygınlaştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak,
- i. Uzaktan eğitim teknolojilerinden ve odio-vizüel sistem araç-gereç ve dökümanlarından gerek öğrencilerin, gerek araştırma ve öğretim görevlilerinin ve gerekse istekli tüm hekimlerin en iyi şekilde yararlanmalarını sağlayarak, üniversite eğitiminde bilimsel başarıyı artırmanın yanı sıra, ülke düzeyinde genel tıp seviyesi ve buna bağlı olarak sağlık hizmetleri kalitesinin devamlı üst düzeyde kalmasına çalışmak.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Mali Bilgiler

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

AÇIKLAMA	K.B.Ö	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
03 MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	100	-	-	100	45.843

(Giderler, ekonomik sınıflandırmanın 2.düzeyinde gösterilmiştir.)

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının talimatı ile 2009 yılında Merkezimize verilen bütçe rakamlarındaki başlangıç ödeneklerine, 31.10.2009 sonu itibarı ile getirilen kısıtlamalar sebebi ile tablodaki yıl sonu harcama bölümüne bakıldığında artan ödeneğimiz görülmektedir.

Bu sebeple IV. 3 aylık harcama programımızdaki belirtilen rakamlar harcanamamıştır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- Üstünlükler

Merkezimizin üstünlüklerinin başında, İstanbul Üniversitesi gibi ülkemizin en eski ve köklü bilim kurumuna bağlı olması ve tıp alanında çok büyük bir bilgi potansiyeline sahip İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakültelerine bağlı olarak hizmet vermesidir.

İSTEM idari kadrosunun hem deneyimli bir klinisyen hem de kıdemli bir akademisyen başkanlığında çalışıyor olması başarıda etkili olmuştur.

İSTEM Müdürünün tıp eğitimi konusuna özellikle ağırlık veren bir öğretim üyesi olması, 20 yıldan fazla bir süreden beri görsel ve çağdaş eğitim merakının olması, bu konuda amatör başlayıp zaman içinde profesyonelleşen çalışmalarının bulunması, İSTEM'den önce aynı Üniversite ve Fakültede Odiyo-Vizüel Eğitim Merkezi (ODVİM)'ni kurmuş ve deneyim kazanmış olması çalışmalardaki verimi artırmaktadır.

İSTEM'in yurt içi ve özellikle yurt dışındaki aynı amaca yönelik çalışmalar yapan benzer kurum ve kuruluşlarla sıkı işbirliği kurmuş olması, bir çok konuda kolaylıklar ve üstünlükler sağlamıştır.

İSTEM'in değişik yabancı ülkelerdeki gruplarla müşterek projeler üretmesi, örneğin Akdeniz çanağındaki 12 ülke ile birlikte sağlık iletişim ağı projesi EMISPHER de yer almış olması, kendi imkanlarımızla sahip olmamız güç olan uydu bağlantısı ve bunun üzerinden uluslar arası video konferans organizasyonlarını, parası Avrupa Komisyonundan karşılanmak üzere yapabilme olanağını sağlamıştır.

Yine benzer bir Avrupa Birliği Projesi olan "NetADDED Projesi"nde de İSTEM'in yer almış olması, uluslar arası Telemedicine platformunda yeni açılımlar ve kazanımlar sağlayacaktır.

İSTEM'in yıllara dayanan çalışma, araştırma ve uygulamaları sayesinde, bugün ülkemizde uzaktan tıp eğitimi ve telemedicine söz konusu olunca, ilk akla gelen kurum haline gelmesi, bir çok yeniliklerin öncüsü olan İstanbul Üniversitesi'ne de yeni bir ayrıcalık kazandırmıştır.

Bu belirlemede 2006-2010 stratejik planından alıntı yapılmıştır.

B- Zayıflıklar

İSTEM'in ana amacının çağdaş tıp eğitimi olması, bununda ileri teknoloji gerektirmesi bir takım güçlükler yaratmaktadır.

Günümüzde yüksek teknolojinin henüz pahalı olması, finans kaynakların kısıtlı, maddi imkanların da sınırlı olduğu üniversitemizde bu tür teknolojiye eksiksiz sahip olmayı zorlaştırmaktadır.

Ayrıca yeni teknolojilerin, eskilere göre daha sofistike ve hassas olması, kullanıcıların adaptasyonunu da kısmen güçleştirmektedir.

Yeni bilişim ve iletişim teknolojileri pahalı olduğu gibi, bu teknolojiyi profesyonel çalışmalarda kullanacak teknik personeller az ve güç bulunmakta, bulunsa da yüksek paralar istemektedir.

Bu belirleme de 2006-2010 stratejik planından alıntı yapılmıştır.

C- Değerlendirme

İSTEM, tüzüğünde yazılı amacına yönelik misyonunu yerine getirebilmesi için, yeterli bilgi birikimi ve teorik planlamasını yapmış olup, kısıtlı uygulamalarla sınırlı hizmet te vermektedir. Ancak daha profesyonel boyutta çalışmalar ve daha geniş ve etkili hizmet verebilmesi için daha geniş teknik kadro ve teknolojik imkanların sağlanması gerekmektedir. Bu belirlemede 2006-2010 stratejik planından alıntı yapılmıştır.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Bir toplumdaki sağlık hizmeti, o hizmeti veren hekimlerin kalitesi ile doğrudan ilişkilidir. Bu da, doğru, yeterli ve sürekli bir tıp eğitimi ile mümkün olabilir.

Bu bağlamda günümüzde, görsel eğitim, mezuniyet sonrası eğitim, uzaktan eğitim ve sürekli eğitim kavramları önem kazanmış bulunmaktadır.

Bu kavramların müşterek noktaları ise, hepsinin çağdaş eğitim araç, gereç ve yöntemleri ile birlikte modern bilişim ve iletişim teknolojilerine gereksinim göstermeleridir.

O halde, ülkemizde sağlıklı bir topluma kavuşabilmemiz için, hekimlerimize kaliteli ve sürekli tıp eğitimini en iyi şekilde vermenin yollarını aramalıyız. Bu noktada da, tıp fakültelerimize, üniversitelerimize ve Sağlık Bakanlığımıza önemli görevler düşmektedir. Bu kurumların birlikte planlanması ve koordineli uygulamalar yapma zorunluluğu vardır. Ülkemizde bir çok yeniliğe öncülük etmiş olan İstanbul Üniversitesi ve iki Tıp Fakültesi bu konuda da, öncülük ederek, İstanbul Üniversitesi Sürekli Tıp Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (İSTEM)'ni kurmuş ve bu konudaki çalışmalarını bir noktaya kadar getirmiştir. Bu çalışmaların, Hükümet, Bakanlık ve diğer ilgili kurumlarca da desteklenerek daha verimli hale getirilmesi ve diğer üniversitelerde de benzerleri kurulup faaliyete geçirilerek sinerji yaratılması Türk Tıbbına önemli katkılar sağlayacaktır.

Ekler: Ek 1. I.Telemedicine Sempozyum broşürü
Ek 2. 2009 Faaliyet Raporu
Ek 3. İç Kontrol Güvence Beyanı

Ek:3

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Harcama yetkilisi olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilinde ki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim

Prof. Dr. Cavit AVCI
Müdür